

Птахи, звірі та родичі

Джеральд Даррелл

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Ю. Красиленко

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Розмова

Зима того року видалася суворою, і, навіть коли настав календарний час весни, крокусам¹, які, здавалося, зворушливо й затято вірили в існування сезонів, — довелося пробиватися крізь тонкий наст. Низьке та сіре небо було напоготові натрусити снігу, а кусливий вітер завивав довкола будинку. Загалом, погодні умови для об'єднання родини склалися далеко не ідеальні. А особливо такої родини, як моя.

Я крадькома шкодував, що наша перша зустріч у Англії після Другої світової війни більше нагадувала перечікування якоїсь негоди. Події минулого не розкрили в нас найкращі прояви: мої рідні стали тільки чутливішими до образ, аніж зазвичай, дратівливими та менш спроможними до розуміння чийхось думок, відмінних від їх власних.

Наче прайд похмурих левів, вони згруппувалися біля вогнища у каміні, такого високого й небезпечно яскравого, що полум'я щохвилини могло вихопитися з димаря. Моя сестра Марго підтримувала вогонь дуже простим способом, затягнувши до каміна всохле деревце зі саду. Воно поступово прогорало з одного кінця стовбура, в той час як інший простягся на килимку.

Мама в'язала. За її дещо розгубленим поглядом та мимовільним порухом губ можна було подумати, що вона стиха повторює молитви, а насправді присвятила себе складанню меню на завтрашній сніданок. Середульший брат Леслі занурився у вивчення грубезного посібника з балістики. Старший брат Лоуренс, загорнутий у розтягнутий рибальський светр з високим коміром, стояв біля вікна й люто шмаркався у великий червоний носовичок.

— Живемо у справді жадливій країні, — мовив він, войовничо повертаючись до нас, наче ми були безпосередньо відповідальні за ці кліматичні негаразди. — Варто лише зійти на берег Дувра, як на вас налітає навала застудних бактерій. Ви взагалі розумієте, що це

перша застуда, яку я схопив за останні дванадцять років? І тільки тому, що мені вистачило здорового глузду триматися подалі від цього Острова Пудингів! Усі, кого я тут зустрів, ходять та шморгають носом! У мене таке враження, що населення Британських островів з року в рік геть нічого не робить, окрім як описує кола з носовичками в руках і пристрасно чхає одне одному в обличчя! Така собі каруселька повторного інфікування... Який шанс тут узагалі вижити?!

— Тільки тому, що ти занедужав, наближається кінець світу? — спитала Марго. — Ніколи не розуміла, чому чоловіки завжди роблять з мухи слона.

Ларрі недобро глянув на неї запаленими очима.

— Проблема в тому, що всі ви звикли страждати. Жодна адекватна людина, вільна від мазохістичних тенденцій, не залишиться в цьому вірусному раю ні на мить. Ви всі заклакли на місці, й вам подобається плавати у морі хвороб. Єдине, що могло би виправдати таких людей — це те, що вони ніколи не бачили нічого іншого. Але ж ви знаєте смак сонця Греції і мали би це усвідомлювати.

— Так, любий, — примирливо мовила Мама. — Ти просто приїхав у такий час. Тут може бути дуже непогано. Наприклад, навесні.

Ларрі приморозив її крижаним поглядом.

— Як би мені не хотілося виводити тебе з блаженного стану, подібного до забуття Ріп ван Вінкля і, але маю зазначити, що надворі зараз і є весна. Тільки поглянь! Потрібна упряжка хаскі, аби спуститися й відправити листа.

— Якихось півдьюма снігу! — пхикнула Марго. — Ти перебільшуєш.

— А ось я згоден з Ларрі, — раптом озвався Леслі, визирнувши з-за обкладинки книги. — До біса холодно. Геть нічого не хочеться

робити. Навіть постріляти від душі неможливо.

— Отож, — тріумфально підсумував Ларрі. — А в цей же час у такій чудовій країні як Греція можна снідати просто неба, а потім спуститися до моря для ранкового купання. Тут мене дрижаки вхоплюють і зуб на зуб не попадає, то як у мене полізе якийсь сніданок?

— Ну що ти постійно туркочеш про свою Грецію! — спалахнув Леслі. — Це нагадує мені ту кляту книжку нашого Джеррі. Знадобилося кілька років, аби це пережити.

— Це тобі потрібні були роки? — ущипливо докинув Ларрі. — А як оце мені? Ти не уявляєш, як ця карикатура в дусі Дікенса занапастила мій літературний портрет.

— До речі, з того, як він мене описав, випливає, ніби я ні про що, крім зброї та човнів, і не думав, — мовив Леслі.

— Але, погодься, ти таки ні про що інше не думав, лише про зброю та човни.

— Мені перепало найбільше, — поскаржилася Марго. — Він тільки те й робив, що обговорював мої прищі.

— Та ні, вважаю, що ваші портрети вдалися йому доволі схожими, — озвалася Мама. — А от мене він зобразив справжнісінькою дурепою.

— Я би не заперечував проти пасквілів на мене, написаних гарною мовою, — продовжував Ларрі, й ніздрі його енергійно роздувались. — Але ж пасквілі поганою англійською просто нестерпні.

— Навіть назва чого варта, — нагадала Марго. — «Моя родина та інші звірі». Мені остогидли люди, котрі постійно запитують, якою саме твариною є я.

— А мені ця назва здалася вельми кумедною, любі, — м'яко мовила Мама. — Єдине, що він виклав не усі цікаві історії з нашого життя.

— Таки так, — погодився Леслі.

— Як це: не всі історії? — нашорошив вуха Ларрі.

— Скажімо, він не написав про те, як ти ходив на Максовій яхті довкола острова. Це було до всирачки весело.

— Якщо ця історія буде описана у книзі, я подам на нього позов до суду.

— Не бачу жодних підстав, бо це було насправді весело, — підхопила Марго.

— А як щодо часу, коли ти захопилася спіритичними сеансами? Припустимо, що він і їх згадає. Мабуть, це тобі припаде до смаку? — запитав східно Ларрі.

— Ні, мені це точно не сподобається! Але ж він і не напише! — жажнулася Марго.

— Отакої! Дзуськи! — торжествував Ларрі. — А що там у нас із судовим позовом, Леслі?

— Не розумію, навіщо було вплутувати мене у ту справу, — буркнув той.

— Так, я й позабувала всі ті бувальщини, — засміялася Мама. — Але переконана, що вони ще кумедніші за попередні.

— Я радий, що ти так вважаєш... — мовив я задумливо.

— Чому? — Ларрі вп'явся у мене очима.

— Бо я вирішив написати ще одну книгу про Корфу та викласти усі наші пригоди, — пояснив я з невинним виглядом.

Що тут почалося! Здійнявся несамовитий гамір.

— Забороняю! — ревів Ларрі, нестямно чхаючи. — Я категорично проти!

— Ні, ти не писатимеш про мій спіритизм! — схлипувала Марго. — Мамо, скажи йому, щоби він того не робив.

— І про судовий позов не смій! — долучився Леслі. — Я цього не потерплю!

— А якщо ти наважишся згадати історію з яхтою... — гримів Ларрі.

— Ларрі, любий, не так голосно, — попросила Мама.

— То заборони йому писати продовження! — лютував Ларрі.

— Не верзи дурниць, мій дорогий, як я можу його зупинити? — стишувала його Мама.

— Ти хочеш, аби все повторилося? — продовжував шаленіти Ларрі. — Знову надходитимуть від банку листи з проханням погасити кредит, дрібні торгівці дивитимуться на тебе спідлоба, на ганку з'являтимуться анонімні бандеролі з гамівними сорочками, а решта родичів відсахнуться від нас. Якщо ти вважаєш себе головою родини, то втримай його від цієї писанини.

— Ларрі, ти перебільшуєш, любий, — захищалася Мама. — В будь-якому разі, я не зможу його зупинити, якщо він вже вирішив написати книгу. Не думаю, що це нам нашкодить. До того ж, Джеррі вибрав найкращі оповідки. Не бачу підстав, чому б йому не писати продовження...

Після цих її слів родина підхопилася, здійняла галас і заходила запально пояснювати, чому мені не варто продовжувати. Я чекав, поки рейвах стихне.

— Окрім отих історій є ще чимало інших... — вів далі я.

— Яких, любий? — поцікавилася Мама.

Уся родина, розпашіла від праведного гніву, витріщилася на мене. Запала зловісна тиша.

— Зараз розповім, — мовив я неквапно. — Хотілося б описати твою любовну інтригу з Капітаном Крічем, Мамо.

— Що!? — спалахнула Мама. — Ти цього не робитимеш... Інтрижка зі старим мерзотником!.. Ще цього не вистачало! Я не допущу такої писанини!

— О, думаю, це найкраща бувальщина, просто-таки всім історіям історія, — ележно проспівав Ларрі. — Тремтлива

пристрасть стосунків, солодкавий стародавній шарм героя... і те, як ти крутила цим бідакою...

— Ох, Ларрі, краще помовч, — розсердилася Мама. — Своїми теревеннями ти мене вкрай розізлив. Джеррі, тепер і я не вважаю написання цієї книги добрим задумом.

— Я на твоєму боці, Мамо, — додав Ларрі. — Джеррі, якщо ти це опублікуєш, ми подамо на тебе до суду.

Перед лицем такої дружньої та соборної родини, яка укріпилась у своєму рішенні будь-що завадити мені, залишалось одне — сісти й написати продовження. Що я й зробив.

Створення подібної літератури приховує купу пасток для автора. Нових читачів постійно дратуватиме потреба зазирати у попередні книжки цієї трилогії, яких вони не читали, а тим, хто їх таки читав, буде не до вподоби повторення змісту вже знайомих їм книжок. Тому, сподіваюся, я знайшов золоту середину між цими двома крайнощами.

і «Ріп ван Вінкль» (1819) — новела американського письменника Вашингтона Ірвінга. Її протагоністом є житель селища біля Нью-Йорка, який 20 років проспав у Каатскильських горах і спустився, коли більшість його знайомих померли. Цей персонаж — символ людини, яка повністю відстала від часу і дарма витратила своє життя.

...

Далі — у повній книжці «Птахи, звірі та родичі».

nashaknyga.com.ua